

Szelektív népszámlálás

Összefoglaló a *Kortárs helyzet – Milyen ma képzőművésznek lenni?* című kutatásról

MARGL FERENC

A képzőművészeti szcéna egy kevésbé éles határokkal rendelkező közeg – használhatnánk itt más-más irányból közelítve a mező is –, ezért megvannak a nehézségei annak, ha egy szakmabeli vagy épp egy társadalomtudománnyal foglalkozó szakember vizsgálni kívánja szereplőit és aktorait. Különösen a jelenkori Magyarországon, ahol a művészeti ágankénti és emellett az ideológiai törésvonalak is nehezíthetik az átfogó kutatást.

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete és az Együtt a Művészetért Egyesület közötti kooperáció révén létrejött kutatás mégis arra vállalkozik, hogy lehetőleg átfogó képet adjon a hazai, aktív képzőművészekről. A felmérés tétje nem pusztán egy pillanatnyi állapot rögzítése volt, hanem statisztikai módszerekkel kívántak bizonyítani számos hipotézist. Ezek jelentős része olyan összefüggésekre vonatkozott, amelyekre valószínűleg a művészeti szcénában kevésbé járatos olvasó is reflexből bólogat. Így nem is a hipotézisek invenciózus volta jelenti az értéket, hanem az, hogy egy tudományosan elfogadott eszköztárral támasztották alá azokat a mintázatokat, amelyek eddig is megmutatkoznai látszottak.

A hipotéziseken belül négy kategóriát, témacsoportot különböztettek meg: ezek a művészeti karrier, a művészeti oktatás, a brandépítés és a hazai képzőművészeti világ működése. A kutatás hipotézisei pedig többek között az alábbiak voltak: a galériás képvisellettal rendelkező művészek jobban megélnék művészeti tevékenységükből, nagyobb anyagi biztonságban érzik magukat; az oktatás területén a szakmai tudást megfelelően

tartják a művészek, de a művészeti világ rendszerével kapcsolatos tudás átadása hiányos; a közösségi médiában meglévő aktív jelenlét pozitív hatást gyakorol a művész hazai és nemzetközi ismertségére stb.

Az előbbi hipotézisek az első három kategóriából válogatott szemelvények. A hazai képzőművészeti világ működésével kapcsolatos feltételezéseknél a szerzők nagyon is helyesen megjegyzi, hogy olyan ok-okozati viszonyokat feltételeznek, amely nem pusztán a művészeti közegben, hanem rendszerszinten, ösztársadalmilag is megfigyelhetőek. Ilyen az, hogy a fővárosban élő alkotók jobban tudnak érvényesülni a képzőművészeti színtéren, illetve az is, hogy a férfiak nagyobb sikerrel érvényesülnek a pályán, mint a nők.

Ahogy említettem, és ahogy a tanulmány is előzetesen jelzi, a felvetett hipotézisek – már-már borítékolható módon – igazolást nyertek az elemzés által. (A tovább-olvasók számára: a felvett adatok elemzése során a szerzők a Pearson-féle korrelációvizsgálattal éltek.) Ezért az alábbi vállalkozás kapcsán nem is annyira az elemzés eredményei, mint inkább a felvett adatok és azok exploratív áttekintése jelentheti az igazi értéket.

Ezekkel kapcsolatban elmondható, hogy ízléses, visszafogott adatvizualizációkat láthatunk. Nincsenek feleslegesen túlbonyolított vagy épp különböző adattípusokkal nehezen olvashatóvá tett ábrák. Helyenként kissé homogének a színek, és a kör-, illetve fánkdiagramokat a bevett adatvizualizációs elvek

